

היתה שותה. שכבר נתבטלו דברי האחד מפני השנים המעידים שלא נטמאת, ומכל מקום יש לנו להסתפק שמא נטמאת האשה באותה סתירה לפני שבאו העדים ושותה לברר הספק.

שנים אומרים אנו ראינוה שנטמאת ואחד אומר לא נטמאת לא היתה שותה. שאין דברי האחד במקום השנים וכבר נתברר טומאתה בעדות השנים.

נמרא:

הגמרא מקשה: **האי**, מה ששנינו במשנה "תלמוד לומר כי מצא בה ערות דבר", ומכאן למדנו שצריך שני עדים שנסתרה — למה הוצרכו לגזירה שוה זו? והרי כך היה לו לתנא לומר: **תלמוד לומר בה**. ועד אין בה.

בה. בטומאה אתה אומר שדיה בעד אחד, **ולא בקינוי**. שלהעיד עליו צריך שני עדים.

בה. בטומאה אתה אומר שדיה בעד אחד. **ולא בסתירה**. שלהעיד עליה צריך שני עדים.

מיבעי ליה. כך היה לו לתנא לומר, ולא היה צריך ללמוד שצריך שני עדים על הסתירה מגזירה שוה של דבר דבר, שהרי

תלמוד לומר "כי מצא בה ערות דבר" (דברים כד, א)

ולחלן הוא אומר "על פי שנים עדים יקום דבר" (שם יט, טו)

מה לחלן, על פי שנים, אף כאן על פי שנים. בגמרא יתבאר מה למד התנא מגזירה שוה זו.

המשך המשנה עוסק באופן שיש עדיות סותרות על טומאת האשה, אימתי היא שותה ואימתי אינה שותה.

עד אחד אומר אני ראיתיה שנטמאת, ועד אחר אומר בפני נסתרה ולא נטמאת באותה סתירה.

וכן **אשה אחת אומרת** אני ראיתיה שנטמאת, **ואשה אחרת אומרת** בפני נסתרה ולא נטמאת באותה סתירה.

היתה שותה.

כי אף שהראשון מעיד לטמאתה, הרי השני מכחישו. ואף שהשני מעיד לטהר אותה, הרי הראשון מכחישו, ונשארה האשה בספק אם נטמאת, ושותה לברר הספק.

עד אחד אומר אני ראיתיה שנטמאת, **ושנים אחרים** מכחישים אותו **ואומרים** בשעה שאתה מעיד שנטמאת היינו עמך ובפנינו לא נטמאת.

לברר על ידי שתיה ומשמתו נעשה ספק אם נתחייבו היורשים והו"ל איני יודע אם נתחייבתי. והגרע"א בתשו' מהדורא תליתאה סי' לא בתשובה להבית מאיר דחה דבריו (ועיין בנתה"מ סי' לט סק"י ובתוס' הרא"ש כתובות פו ע"א) ע"ש מש"כ בזה.

הטעם דמיגו דנאמן לאוסרה נאמן על הכתובה, ותיפוק ליה דכיון שלא שתתה עליה להביא ראייה שלא זינתה. ובבית מאיר אבה"ע סי' קעח תי' דהו"ל איני יודע אם נפטרתי ודמי לאיני יודע אם פרעתיך שחייב לפרוע, משא"כ במתו בעליהם עד שלא שתו עד המיתה היה אפשר